

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT

Potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență „RO-ALERT” (OUG nr.46/2019), Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (în continuare, ANCOM sau Autoritatea) are obligația de a emite decizia privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu Sistemul RO-ALERT în termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a acestui act normativ.

În perioada imediat următoare adoptării OUG nr. 46/2019, ANCOM a demarat o consultare informală prealabilă atât cu administratorul tehnic al Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență RO-ALERT, respectiv Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS), cât și cu furnizorii de rețele publice mobile de comunicații electronice, referitor la conținutul deciziei. În acest sens, Autoritatea a comunicat acestora o primă variantă a proiectului deciziei, dând părților posibilitatea de a lua cunoștință de condițiile tehnice propuse de ANCOM și de a formula observații și propuneri pe marginea acestora, pentru a fi avute în vedere în procesul de elaborare a proiectului de act normativ. Astfel, începând cu data de **11 iulie 2019**, aceștia au avut posibilitatea de a transmite observații pe proiectul deciziei, având la dispoziție aproximativ **50 zile**.

Având în vedere că sistemul RO-ALERT este deja funcțional în baza Protocolului de colaborare dintre entitățile implicate în funcționarea Sistemului RO-ALERT, iar mare parte dintre obligațiile ce incumbă furnizorilor de rețele publice mobile de comunicații electronice au fost deja agreate între părți prin respectivul acord de colaborare, precum și luând în considerare faptul că deja a avut loc o consultare informală, proiectul deciziei a fost supus consultării publice în regim de urgență, pentru o perioadă de **15 zile**.

Astfel, potrivit art. 135 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, consultarea publică pentru proiectul Deciziei președintelui ANCOM privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT a avut loc în perioada **6-20 septembrie 2019**.

În urma discuțiilor desfășurate în perioada consultării publice, între ANCOM, responsabilul din punct de vedere tehnic al sistemului RO-ALERT și unii operatori care au solicitat întreveneri pentru dezbaterile anumitor subiecte, Autoritatea a realizat câteva modificări și completări ale proiectului de decizie. Astfel, pentru asigurarea unui plus de transparență, suplimentar față de procedura de consultare publică prevăzută de art. 135 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ANCOM a supus consultării și aceste modificări și completări ale proiectului de decizie și, având în vedere urgența demersului, Autoritatea a acordat un termen de **3 zile lucrătoare** pentru consultarea suplimentară a proiectului normativ, în perioada **8-11 octombrie 2019**.

Proiectul de act normativ care a fost supus consultării publice stabilește condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT, în scopul transmiterii mesajelor RO-ALERT.

Proiectul supus consultării a cuprins următoarele documente:

- a) Expunerea de motive la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT;
- b) Proiectul de Decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT.

În conformitate cu dispozițiile art. 135 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la măsurile supuse consultării, care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de către ANCOM în cursul perioadelor de consultare a proiectului de decizie privind condițiile tehnice referitoare la utilizarea rețelelor publice mobile de comunicații electronice și conectarea acestora cu sistemul RO-ALERT se referă la următoarele aspecte:

a) Obligația de a lua în considerare cele mai noi tehnologii disponibile pentru elementele de rețea, în contextul obligației de a transmite către SNUAU un mesaj cu privire la celulele radio care au livrat mesajul RO-ALERT (art. 6). Termenul maxim de transmitere a acestui mesaj de confirmare

Respondenții au menționat că este suficient ca proiectul de decizie să reglementeze strict obligația în sarcina operatorilor de a transmite către SNUAU un mesaj cu privire la celulele radio care au livrat mesajul RO-ALERT, fără să fie necesară precizarea că furnizorii, în îndeplinirea acestei obligații, trebuie să ia în considerare cele mai noi tehnologii disponibile pentru elementele de rețea întrucât nu este relevant dacă această obligație este adusă la îndeplinire prin utilizarea unei tehnologii mai vechi sau mai noi.

Totodată, în opinia respondenților, proiectul nu ar trebui să reglementeze un termen concret de îndeplinire a obligației de a transmite mesajul conținând lista celulelor radio care au livrat mesajul RO-ALERT, întrucât serviciul Cell Broadcast este implementat la nivelul echipamentelor de rețea în baza unui standard agreat la nivel internațional care nu prevede un termen de livrare a mesajelor de confirmare.

De asemenea, au menționat faptul că orice termen fix impus către operatori nu poate fi garantat atât timp cât această funcționalitate nu este implementată la nivelul echipamentelor, considerând necesar ca textul Deciziei să facă referire la standardele în vigoare.

Cu referire la primul aspect invocat de respondenți, ANCOM face precizarea că, așa cum s-a menționat și în expunerea de motive la proiectul deciziei, sintagma "luând în considerare cele mai noi tehnologii" face referire la faptul că, în realizarea operațiunii de transmitere a unui mesaj de confirmare cu privire la celulele radio din zonele afectate de situațiile de urgență care au transmis mesajul RO-ALERT, operatorii vor lua în considerare cele mai noi tehnologii disponibile pentru elementele de rețea, fiind necesar ca aceștia să realizeze toate actualizările de hardware/software, inclusiv toate configurările și activările de licențe **în vederea preluării mesajelor RO-ALERT și distribuirii acestora** către toate celulele radio din cadrul rețelelor proprii, indicate de Sistemul RO-ALERT în vederea alertării populației, astfel cum este prevăzut la lit. d) a art.17 alin. (1) din OUG nr. 46/2019. Cu alte cuvinte, având în vedere că livrarea mesajelor de confirmare, potrivit standardelor tehnice corespunzătoare mesajelor transmise prin tehnologia Cell Broadcast, este parte integrantă a procesului de transmitere a mesajelor de avertizare în situații de urgență, este

necesar ca exigențele tehnice impuse de cadrul legal pentru preluarea și distribuirea mesajelor RO-ALERT să fie aplicate în mod corespunzător și în cazul transmiterii de către operatori a mesajelor de confirmare.

În ceea ce privește obligația de a transmite un mesaj de confirmare cu privire la celulele radio din zonele afectate de situațiile de urgență care au transmis mesajul RO-ALERT și termenul aferent îndeplinirii acestei observații, Autoritatea face precizarea că la nivelul telefoanelor mobile nu există o confirmare de primire a mesajului de avertizare RO-ALERT, ultimul element care poate furniza o confirmare de transmitere a mesajului fiind fiecare celulă din rețeaua de telefonie mobilă. Astfel, conform unei funcționalități standardizate de ETSI TS 23 041, va fi furnizată o listă de celule care au transmis cu succes mesajul de avertizare. Termenul de 3 minute nu a fost standardizat de 3GPP dar, ca în cazul tuturor sistemelor TIC, este necesar un indicator de performanță. În prezent, știm din experiența Olandei, în condițiile în care cadrul legal¹ aplicabil în acest stat a impus un termen similar cu cel propus prin proiectul de decizie (3 minute pentru transmiterea mesajelor de confirmare), că operatorii de telefonie mobilă pot transmite aceste informații mult mai rapid, în câteva secunde și, așa cum s-a precizat și în cadrul ședinței din data de 18 septembrie 2019, în prezent aceste informații sunt transmise și în România, cel puțin de către o parte dintre operatori, practic, instantaneu, alți operatori fiind în curs de realizare a demersurilor necesare pentru atingerea acestui standard.

De altfel, și din punct de vedere operațional, funcționarea în condiții optime a sistemului RO-ALERT reclamă un răspuns adecvat din partea operatorilor, implicit din perspectiva termenului de reacție a acestora cu privire la celulele radio care au reușit să transmită mesajele de urgență.

Totodată, așa cum a subliniat un respondent, din punct de vedere operațional, este necesară obținerea unei confirmări imediate a recepționării mesajelor RO-ALERT, într-un interval de timp de maxim 3 minute deoarece, în situația în care aceste mesaje nu pot fi livrate, avertizarea populației se va realiza prin metode alternative.

Dispecerii inspectoratelor pentru situații de urgență trebuie să se asigure că populația din zona vizată de manifestarea unor tipuri de risc, cu impact imediat și consecințe deosebit de grave, a fost avertizată în timp oportun pentru a putea să adopte măsuri de autoprotecție adecvate. În lipsa unei confirmări imediate a livrării mesajului RO-ALERT, activitatea dispecerilor este mult îngreunată întrucât sunt nevoiți să identifice zonele în care populația nu a fost avertizată, acțiune care presupune alocarea de timp suplimentar și care se desfășoară concomitent cu activitățile de preluare a apelurilor de urgență, alocarea resurselor de intervenție și monitorizarea situațiilor de urgență produse.

În plus, mai trebuie specificat faptul că obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a permite livrarea unor mesaje cu privire la celulele radio care au transmis mesajul RO-ALERT reprezintă o obligație prin care operatorii au îndatorirea de a utiliza toate mijloacele de care dispun, cu respectarea dispozițiilor lit. d) a art.17 alin. (1) din OUG nr. 46/2019, precum și de a depune toată diligența necesară pentru ca aceste mesaje de confirmare să fie livrate STS în mai puțin de 3 minute.

Având în vedere cele de mai sus, Autoritatea respinge această propunere.

b) Termenele de notificare/informare STS cu privire la incidentele din rețea, prevăzute de art. 8 alin. (3) și alin. (4)

Cu privire la acest aspect, respondenții au solicitat modificarea termenului de 30 de minute de la notificarea disfuncționalității de către STS, în 60 de minute, menționând faptul că activitățile de mentenanță a rețelelor aparținând operatorilor au fost externalizate și fac obiectul unor contracte ale căror clauze au fost negociate și agreeate anterior de către părți. De asemenea, au mai menționat ca este nevoie de o perioadă mai mare de timp pentru îndeplinirea obligațiilor fiind necesară parcurgerea mai multor etape: analizarea de către subcontractor a circumstanțelor ce au generat

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0041486/2019-01-01>

disfuncționalitatea, identificarea măsurilor care se impun, comunicarea acestora către operatori și, în cele din urmă, notificarea acestora către STS.

De asemenea, respondenții au solicitat eliminarea obligației de comunicare a măsurilor luate de către operatori pentru remedierea disfuncționalităților având în vedere că se transmite termenul de remediere și că măsurile necesare a fi întreprinse se cunosc doar după efectuarea vizitei în teren, ceea ce presupune întârzierea timpului de răspuns pe care operatorii ar trebui să îl furnizeze cu privire la acest subiect.

Având în vedere că pentru stabilirea intervalului de timp necesar pentru remedierea unor disfuncționalități la nivelul elementelor de rețea este necesar să se parcurgă mai multe etape, așa cum au menționat respondenții, și anume: *„analizarea de către subcontractor a circumstanțelor ce au generat disfuncționalitatea, identificarea măsurilor care se impun, comunicarea acestora către operatori și, în cele din urmă, notificarea acestora către STS”*, Autoritatea acceptă propunerea formulată de respondenți.

De asemenea, Autoritatea acceptă propunerea respondenților de a elimina obligația de comunicare a măsurilor luate de către operatori pentru remedierea disfuncționalităților, netransmiterea acestora neavând un impact asupra funcționării sistemului RO-ALERT, având în vedere că se transmite termenul de remediere a disfuncționalităților.

Prin urmare, pentru mai multă claritate, alin. (3) al art. 8 din proiectul de decizie va fi reformulat astfel:

„Art. 8 - (3) În termen de 60 de minute de la notificarea disfuncționalității de către STS, Operatorii au obligația de a transmite STS intervalul de timp în care se preconizează finalizarea intervenției de remediere a disfuncționalității.”

Totodată, pentru o reglementare unitară, termenul prevăzut la alin. (4) al art. 8 din proiectul de decizie va fi revizuit în mod corespunzător.

c) Elementele de rețea care fac obiectul notificărilor cu privire la incidentele din rețea

Respondenții au solicitat ca obligația de notificare cu privire la incidentele din rețea să fie raportată la elementele cu impact semnificativ în rețea, și anume, elemente de tip controller argumentând astfel: *„cazurile de incidente în rețea sunt foarte dese, iar cantitatea enormă de informații pe care operatorii ar urma să o transmită către SNUAU (n.n. STS) ar fi dificil de gestionat, ducând chiar la pierderea informațiilor relevante.”* De asemenea au menționat faptul că nu au capacitatea de a genera în timp real predicții de acoperire a celulelor afectate (individual sau la nivelul controllerelor) și că STS este deja în posesia informațiilor de acoperire a tuturor celulelor din rețeaua fiecărui operator, date pe care operatorii le transmit lunar în baza Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 1023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență, cu modificările și completările ulterioare, STS având informațiile necesare pentru a estima centralizat, zonele afectate de disfuncționalități la nivelul tuturor operatorilor.

Prin urmare, respondenții au propus reformularea alin. (4) al art. 8, astfel:

Art. 8 - (4) În termen de 60 de minute de la constatarea de către Operatori a disfuncționalității elementelor de rețea de tip controller, aceștia au obligația de a înștiința STS cu privire la imposibilitatea distribuirii mesajelor RO-ALERT către celulele care au fost afectate de producerea disfuncționalităților, cu precizarea unui timp estimativ de remediere.”

Având în vedere argumentele aduse de respondenți și discuțiile avute în cadrul ședinței din data de 18 septembrie 2019, ANCOM acceptă propunerea formulată de respondenți. Astfel, alin. (4) al art. 8 din proiectul de decizie supus consultării publice va fi reformulat conform propunerii respondenților.

d) Obligația de implementare a celor mai noi tehnologii disponibile în contextul transmiterii datelor cu privire la starea celulelor radio (Art. 8. alin. (5))

Cu privire la acest aspect, respondenții au reiterat opinia cu privire la obligația de implementare a celor mai noi tehnologii și anume faptul că Autoritatea trebuie să impună obligații fără a se implica în modalitatea prin care operatorii aleg să își îndeplinească obligațiile. Au mai menționat faptul că obligația de a pune la dispoziția STS, în timp real, date cu privire la starea celulelor radio din rețelele proprii se poate realiza prin luarea în considerare a capacităților celor mai noi tehnologii disponibile pentru elementele de rețea numai în măsura în care operatorii au la dispoziție un termen rezonabil de implementare. De asemenea, au mai precizat faptul că, suplimentar acestei obligații, există în sarcina operatorilor și obligația de notificare cu privire la disfuncționalitățile produse în rețea și care au un impact potențial asupra trimiterii mesajelor RO-ALERT, considerând că sunt îndeplinite premisele funcționării optime a sistemului RO-ALERT.

Astfel, respondenții au propus modificarea alin. (5) după cum urmează:

"(5) Operatorii au obligația de a pune la dispoziția STS, în timp real, luând în considerare capacitățile celor mai noi tehnologii disponibile în rețelele proprii, date cu privire la starea celulelor radio din rețelele proprii."

Având în vedere argumentele aduse de respondenți și faptul că aceștia înștiințează STS cu privire la imposibilitatea distribuirii mesajelor RO-ALERT către celulele care au fost afectate de producerea unor disfuncționalități, cu precizarea timpului estimativ de remediere, ANCOM acceptă propunerea formulată de respondenți.

De asemenea, ANCOM face precizarea că, din punct de vedere operațional, instituțiile cu atribuții de operare a Sistemului RO-ALERT trebuie să cunoască starea celulelor radio din rețelele operatorilor de telefonie mobilă în vederea transmiterii mesajelor RO-ALERT în zonele afectate. Acest lucru este posibil doar prin transmiterea către STS, în timp real, a datelor cu privire la starea celulelor radio din rețelele proprii și anume informații privind starea de funcționalitate a celulelor radio.

Prin urmare, pentru mai multă claritate, alin. (5) al art. 8 din proiectul de decizie va fi reformulat astfel:

„(5) Operatorii au obligația de a pune la dispoziția STS, în timp real, date cu privire la starea celulelor radio din rețelele proprii, luând în considerare capacitățile celor mai noi tehnologii disponibile în rețea.”